

Dos Iko-oruwon Sulat ni Pablo Atag ki

TIMOTEO

Unna nod Bosan

Ini en kos iko-oruwon sulat ni Pablo atag ki Timoteo iddot noprisu sikandin to nouhoy'n timpu riyot Roma (1:8;16-18; 2:9). Woy ini en kos kotompusan to langun no sulat ni Pablo, oyyos waa nouhoy pomon tadda, od imotayan sikandin pomon to kodponudtuu rin moka-atag ki Disas Krays (4:6). De-en iling to ponaantaan din ini ki Timoteo. Inin timpu, diyon pa si Timoteo to Efeso amoy od nonaw to id lolivuong nod pompomakoy rutun. Sokkad no dontulon ni Pablo to kodsulat ka-ay, idda en so kodpo-undiyon din ki Timoteo to Roma.

Ka-ay'n sulat, mo-uraa kos pomandu ni Pablo ki Timoteo amoy'd ponokkaa to ginawa rin. Id pomandu rin no od ponayun sikandin nod nonaw ahad duwon od supak kandin. Woy ko-ilangan nod puungan din iddos id sanna to Monama ahad duwon od posuppit kandin.

Id paabbottabbot din ki Timoteo iddos morat no kodbovotasian to mgo minuvu init morin mgo allow, woy id pomonduwan din sikandin no od poriyu pomon to mgo minuvu no iling tadda. Id pomonduwan din mandad si Timoteo no konnod lonug taddot waa koru-anon no mgo kodpo-opuloy, ko konna, ko-ilangan no od ooyyaran din tod ikuu woy'd nonaw iddos bonnaan nonaw no id pomon to Monama.

Dos mgo Nokota-aw:

Kodpokilaa (1:1-2)

Dos kodposolamat woy kod-inniyat ni Pablo ki Timoteo (1:3-18)

Dos pomandu ni Pablo to kodti-is to kosupittan (2:1-13)

Dos moppiyon uripon to Monama (2:14-26)

Dos kodbovotasian to minuvu init morin mgo allow (3:1-9)

Id loglohattan ni Pablo si Timoteo no od ponayun nod ponudtuu to kahit Monama (3:10 taman to 4:8)

Dos ponaannon ni Pablo ki Timoteo (4:9-22)

Kodpongumusta (4:19-22)

Kodpokilaan

1 ¹Siyak si Pablo kos mid sulat ka-ay, woy apostoles a ni Disas Krays pomon to id kopi-it Monama. Id popiyod a nikandin amoy'd ponudtuu moka-atag to umuun waad tomanon no id tandu rin keta no nosokkad ki Disas Krays. ²Id popiyod ku inin sulat duwot kikow, Timoteo no timbang anak ku no id dokollan ku to ginawa. Muopa nod kotanggap du kos kopyiannoy, eru woy kosunayan no id pomon diyot Monamon Amoy woy ki Disas Krays nod Longaggan ta.

Dos Kodposolamat woy Kod-inniyat ni Pablo ki Timoteo

³Na Timoteo, id posolamat a to Monama nod simba-anon ku iling taddot id puungan to kovuyahan ku, woy nosorollan ku no iddos kodpuung ku atag to Monama, waa lomig diyon. Allow bulli, waa ku sikkow lingawi riyot koddin dosalon. ⁴Od pingpingawon a kikow to nosompottan ku iddos kikow'n dayas iddot kodlogkiyat ku dangan, woy id kopi-i ku en nod pokodkita ki mandon amoy'd kahaa kos ginawa ku. ⁵Id posolamat a, su nosorollan ku iddos bonnaavonnaan kopomakoy ru, iling taddot kopomakoy to apu ru no si Loida woy taddot inoy ru no si Eunice no unna pa kikow nid pomakoy. Nokosaddoo a no ungketen dad en mandad kos kopomakoy ru. ⁶Ini en kos unayan no id posampot ku kikow, no ko-ilangan nod poogloggon du kos kotuihan no id boggoy to Monama kikow iling to kod-uyag to baha. Notanggap du iddon kotuihan iddot id torungngan ku to koddin bollad kos uu ru. ⁷Oyyos waa id boggoy to Monama iddos Ispiritu rin amoy'd taawon ki, ko konna, amoy od mosalig kos ginawa ta, od tavang keta nod mohingginawa ki riyot duma woy amoy od kotuig ki nod tohoo to keton ko-ugolingun.

⁸De-en yo kod ko-ilow nod posivonnaa moka-atag tod Longaggan ta. Yo ru mandad id ko-ilow no noprisu a pomon to kodpuung atag kandin, ko konna, ti-is ka duma koddi riyon to mgo kosupittan no no-ukitan ta riyot kodponudtuu to Moppiyon Dinoggan. Ti-is ka, su iddos Monama kos od boggoy to konokkaan. ⁹Sikandin kos id tobbus keta woy id aam ki nikandin, su amoy id po-ossa ki no mgo minuvu rin. Id puungan din ini, konna pomon to pinuungan ta, su iddot waa pa bovalli inis ingod, id puhawang din don tapoy no id pokita kos eru rin keta ukit ki Disas Krays. ¹⁰Na ko-ungkay, id pokita rin don iddos eru rin keta ukit to kod-undini ni Disas Krays no Tohodtobbus ta. Id talu rin kos kotuusan to kopotayan, su amoy kod pomakoy ki to Moppiyon Dinoggan, od pokotanggap ki to umuun waad tomanon. ¹¹Woy id aam a no apostoles amoy od ponudtuu woy'd nonaw ka-ay'n Moppiyon Dinoggan. ¹²Woy ini en kos unayan no id ti-is a to kosupittan dinit prisuwani. Piru konna ku ini id ko-ilow, oyyos nokilaan ku iddos id solihan ku, woy nokosaddoo a no od bontayan din

en kos langun no id sanna rin koddi taman to allow to kodlivod ni Disas Krays.

¹³ Na Timoteo, ikulow iddos bonnaan nonaw no norinog du koddi. Ponayun ka Riyot kopomakoy woy kodginawa ru ponon to nosokkad ki Riyot ki Disas Krays. ¹⁴ Woy ukit to kotuusan to Uhis no Ispiritu no id ubpa rinit keta, bontayiu iddos bonnaan nonaw no id sanna to Monama kikow amoy diid kovovaawan.

¹⁵ Nosorollan du, no ko-urallan tod pompomakoy Riyot prubinsya to Asia, mid tanan don koddi, apii ron en si Figelo woy si Hermogenes.

¹⁶ Piru si Onesiforo, waa mid tanan koddi. Muopa no id pokita to Monama kos eru rin diyot langun no sakup to pomilya rin, oyyos komouraa a nikandin id inniyat. Konna a mandad nikandin id ko-ilow ahad noprisu a, ¹⁷ ko konna, to id inguma sikandin ka-ay't Roma, id nangkap a nikandin taman to nokita a. ¹⁸ Nokosaddoo ka mandad taddot dakkoon tavang din to riyon a pa to Efeso. Muopa no iddos od Longaggon, od pokita kandin to eru init allow to kodhukum.

Dos Pomandu ni Pablo to Kodti-is to Kosupittan

2 ¹ Na sikkow, Timoteo no anak ku Riyot kopomakoy, ponokkalow kos ginawa ru ukit to tavang ni Disas Krays. ² Iddos nonaw no norinog du no id nonaw ku Riyot mo-uraan minuvu, nonaw ru mandad idda Riyot od kosolihan no mgo minuvu amoy id pokononaw ran mandad diyon to duma. ³ Lonug ka Riyot kodti-is to kosupittan timbang od kosolihan no sundau ni Disas Krays. ⁴ Waa sundau nod po-ikot taddot pinuungan to konna mgo sundau. Su iyon dontulon din no od kahaa kos ponguu rin. ⁵ Na iling dad en mandad taddot minuvu nod lonug to lumba to kodlungkossu, waa en od kotanggap din no ganti otik dii rin od ikulon kos mgo po-ukit to kodlumba. ⁶ Ungketen dad en mandad iddos minuvu no id oiluggat to kodkamot, ollog en no sikandin kos unna nod tanggap to taad taddot bunga to pinomuwa rin. ⁷ Poomdommow inis mgo osengan ku, su od tovangan ka tod Longaggon amoy'd koovottan du ini langun.

⁸ Woy Riyot kosupittan, poomdommow no si Disas Krays, novadnow ponon diyot kopotayan woy lubbad ni Harin David. Ini en kos Moppiyon Dinoggan no id ponudtuu ku. ⁹ Ponon to kodponudtuu ku ka-ay'n Moppiyon Dinoggan, id ti-is a to kosupittan dinit prisuwan woy id baku a to kodina iling to sokkad no kriminal. Piru ahad id baku a, iddos kahit Monama, konna en od kovaku. ¹⁰ De-en od ti-is on ku kos langun no kosupittan atag to mgo minuvu no id aam to Monama, su amoy od kotobbus sikandan ukit to kopomakoy ran ki Disas Krays, woy od kolonug dan to waad tomanon no se-aa to kotuusan din. ¹¹ Bonnaa en iddos osengan no mid ungketen to,

“Otik id lonug ki to kopotayan ni Disas Krays,

od kolonug ki mandad duma kandin diyot lammin umuu rin.^a
¹² Otid ponayun ki nod ti-is to kosupittan,
 od hari ki mandad kangkan duma kandin.
 Piru kod ikahi ki no waa ki id kilaa kandin,
 od ikohiyon din mandad kangkan no waa sikandin id kilaa keta.
¹³ Otik dii ki od kosolihan, ponayun en sikandin nod kosolihan,
 oyyos od tumanon din en ko ondan kos id oseng din.”

Dos Moppiyon Uripon to Monama

¹⁴ Na, posampot du ruwot od pompomakoy iddos mgo osengan ku. Woy loglohattiyu sikandan diyot isowwan to Monama, no konna ran od po-opuloy moka-atag to kohulugan to mgo kahi, su iddon od kopuungan, waa koru-anon woy od pokodora-at da en to kopomakoy taddot od pominog. ¹⁵ Noonokkaliyu tod tuman iddos id kopi-it Monama amoy'd kahaa sikandin kikow. Na otik iling tadda kos od puungan du, waa id koi low ru, su ollog man iddos kodpaabbotlabbot du taddot bonnaan nonaw. ¹⁶ Yo kod iling-ililing taddot mgo osengan no waa koru-anon no konna id kahaa-i to Monama, su iddos od puung to iling tadda, od pokoriyu pe-en to Monama. ¹⁷ Iddos nonaw ran, noko-ililing to moka-arat-arat no bohok no kanser no enot-enot od kotkot to tivuk no lawa. Dos oruwa taddot od ponnonaw to ungketen, si Himeneo woy si Fileto. ¹⁸ Id suwoy ran taddot bonnaan nonaw, oyyos tomman dan no id lihad don kos kodbadnow, de-en worad kun od ingumon kodbadnow taddot id poomatoy ron. Na iddon nonaw, nokodora-at to kopomakoy to duma. ¹⁹ Piru ahad ungketen, dii en od kovovaawan iddos bonnaan nonaw to Monama iling to mosalig no batu no po-unsaran no diid kowaong. Oyyos duwon no-ikahi riyot Nosulat no Kahit Monama no mid ungketen to,

“Nokilaa to Monama ko ondoy kos kandin no mgo minuvu.”^b

Duwon pe-en nokosulat dutun no,

“Iddos ahad ondoy nod ikahi, no minuvu sikandan to Monama, koi langan nod tanan to langun no morat no pinuungan.”

²⁰ Na Timoteo, duwon ponunggelengan ku. Diyot dakkoon baoy to minuvu nod koruwonnan, duwon mgo tootawwan no binovallan pomot buawan woy plata no od gomiton atag to kolivungan no dakkoo kos koru-anon. Duwon mandad mgo tootawwan no binovallan pomot kayu woy livuta no iling to kuron atag to ahad ondan nod kohomitan. ²¹ Na siketa nod pompomakoy, od pokilo-ililing ki en mandad taddot mgo binovallan no dakkoo kos koru-anon. Otid tonanan ta kos langun no morat no pinuungan, dakkoo kos koru-anon ta riyot kod-ontong to

^a 2:11 Od kovasa ini riyot Roma 6:1-11; 2 Corinto 5:17; 7:4-6; Colosas 2:12, 20; 3:13.

^b 2:19 Od kovasa ini riyot Numeros 16:5.

Monama, oyyos od kahamit ki atag kandin woy napanoy kid nod puung to ahad ondan no moppia.

²²Poriyu ka taddot nooyami no morat no ingowollon to mgo sudduwan poron. Iyon du moho noonokkali iddos motallong, woy ohottow kos kopomakoy ru. Noonokkaliyu mandad iddos kodpokita to ginawa riyot duma, woy oubpa ka no moppia kos koroniyau du riyot mgo minuvu no iddos kodnganoy ran to Monama, id pomon diyot molinis no pusung. ²³Poriyu ka mandad taddot mgo ko-ongollan woy waa koru-anon no mgo kodpo-opuloy. Nokosaddoo kad man no od undag da en idda to ukahan. ²⁴Dos uripon tod Longaggon, ko-ilangan no konna boopulon, ko konna, moppia sikandin diyot langun no minuvu. Ko-ilangan mandad nod kotuig sikandin od nonaw woy mowwet kos posinsya. ²⁵Ko-ilangan no od oupiyannan din to kodpomandu duma to mosunay no pusung iddos od supak to bonnaan nonaw. Su saddook od boggayan sikandan to Monama to timpu no od sondit to kodsupak dan amoy'd pokohimata ran taddot bonnaan nonaw. ²⁶Na od kopokes don kos koovottan dan, woy od pokolegguang sikandan pomon diyot lettag ni Moivuyan nopongnga ran nokosahad to kodpuung tid kopi-i rin.

Dos Kodbovotasan to Minuvu init Morin mgo Allow

3 ¹Na Timoteo, pomotawiyu inis od osengon ku. Init morin mgo allow, oraroy ron no mosuppit kos kotomanan. ²Oyya su iyon od dokollan to mgo minuvu to ginawa, iddos kandan no ko-ugolingun woy dos soopi. Oraroy ran nod pobporoong, od poratasdatas, od doddora-at to duma, konnod dumoruma to amoy woy inoy ran, konna od kotuig nod posolamat woy waad en allak dan to Monama. ³Waad en ginawa woy eru ran diyot duma, konna ran od posinsya, od boavaavovaa ran to uhus moka-atag to dumon minuvu woy waa kodtohoo ran to ingowollon to ko-ugolingun. Konna ran od aang-aang nod posakit to duma, woy od kolingga ran to ahad ondan no moppia. ⁴Oray sikandan nod aakaa to mgo oukuy ran, woy aawang don od puung to ahad ondan no waa kodpopoomdom. Lampas don kos kodpobporoong dan woy iyon dan od dokollan to ginawa, iddos kahaan ka-ay to ampow't ingod, konna iddos Monama. ⁵Od po-uvag-uvag dan no mopompomakoy, pиру id elleyan dan iddos kotuusan to Monama no od pokopalin to morat no kodbovotasan dan. Na Timoteo, poriyu ka to mgo minuvu no iling tadda.

⁶Su iddos duma kandan, od kotuigtuig nod nangkap to po-ukit amoy'd poko-usok diyot mgo ubpan, oyyos od aakaa ran to mgo ba-ay no moomok nod kopyiod to nonaw ran. Iddon mgo ba-ay, noonnod don to saa woy no-uripon to morat no ingowollon. ⁷Od pominog sikandan to ahad ondoy ron nod nonaw kandan, woy pomon tadda, dii ran don od kosorollan iddos bonnaan nonaw. ⁸Iddon mgo tohodnonaw, od supak

taddot bonaan nonaw. Mgo ebbaw kos poomdom dan woy uhus kos kopomakoy ran. Noko-iling sikandan ki Jannes woy ki Jambres no mid supak dangan ki Moises.^c ⁹Piru iddos kopondayan dan nod aakaa, dii en od kouhoy, oyyos od kosorollan dad en to mgo minuvu kos ko-ongollan dan iling taddot notomanan onni Jannes woy Jambres.

**Id Loglohotan ni Pablo si Timoteo no od Ponayun
nod Ponudtuu to Kahit Monama**

¹⁰Piru sikkow, Timoteo, nosodsorollan du iddos nonaw ku, dos kodbovotasan woy dontulon ku. Nosorollan du mandad iddos kopomakoy ku, dos mowwet no posinsya, dos kodginawa ku to duma woy dos kodtii is ku to kosupittan. ¹¹Nosorollan du mandad iddos kodposuppit woy kod-oilasoy no no-ukitan ku riyon to Antioquia, Iconio woy riyot Listra. Piru id poleggua a tod Longaggon diyot langun no morat no puhawang dan atag koddi. ¹²Oyya, bonnaa en no iddos langun no od kopiyan nod dumorumba to id kopi-it Monama pomon to nosokkad sikandan diyot ki Disas Krays, od ukit en to mgo kodposuppit. ¹³Na, iddos morat no mgo minuvu woy dos od aakaa to duma, od morat pe-en iddos pinuungan dan. Od aakaa ran to duma woy'd ko-okalan mandad sikandan.

¹⁴Piru sikkow, ponayun ka taddot langun no nophinonawan woy id pomokayan du. Oyyos nokila ru man no iddos id ponnaw kikow, od kosolihan en. ¹⁵Pomon poron to ko-onakoy ru, nononawan kad taddot Nosulat no Kahit Monama, no idda en kos od pokovoggoy kikow to moraom no koovottan amoy'd kotobbus ka ukit to kopomakoy ru ki Disas Krays. ¹⁶Dos langun no Nosulat no Kahit Monama, idda en so Monama kos id pomonnan. Oray'n dakkoo kos koru-anon tadda, su idda en kos od nonaw keta ko ondak bonnaa, od sugga to kodpuung to saa, od potullid to morat no kodbovotasan woy od nonaw keta to motallong no ko-ubpa. ¹⁷Ukit to kodpohinonaw tadda, iddos minuvu no uripon to Monama, worad en kulang to kodpuung din to langun no moppion pinuungan.

4 ¹Na Timoteo, od loglohotan ku sikkow tod pomandu ka-ay't isowwan to Monama woy riyot ki Disas Krays no od hukum to langun no minuvu no no-uyag woy taddot id poomatoy ron. Woy pomon to od livod en sikandin amoy'd hari, od pomonduwan ku sikkow, ²no ko-ilangan id ponudtuu ru kos kahit Monama. Od kopiyan man kos mgo minuvu nod pominog o dii, ahad ondan no timpu, ponudtuu ru en idda. Potullid du sikandan, sugga-aw taddot morat no pinuungan dan, woy inniyatow sikandan duma to mowwet no posinsya riyot kodnonaw ru. ³Oyya su od inguma kos timpu no iddos mgo minuvu, konnad od

^c 3:8 Diyot itulan to mgo Judio, si Jannes woy si Jambres, oruwon mama no toho Ehipto no mgo tohodmadyik dangan to Harit Ehipto. Od kovasa ini riyot Exodus 7:11; 8:7, 18-19.

kopiyan nod pominog to bonnaan nonaw. Iyon dan baling od puungan, od angoy ran to mo-uraan minuvu nod nonaw taddot id kotoosi ran tod pominog. ⁴Od povovongoo ran taddot bonnaan nonaw, su iyon dan od pominoggon, iddos binovallan no mgo itulon. ⁵Piru sikkow, Timoteo, kolangan no duwon kodtohoo ru to kikow'n ko-ugolingun diyot ahad ondan nod kotomanan. Ti-is ka to mgo kosupittan, ponayun ka nod ponudtuu to Moppiyon Dinoggan woy puungiyu kos langun no id sanna to Monama kikow.

⁶Su moka-atag koddi, id inguma ron kos timpu no inis umuu ku, iling to id buwis don diyot Monama, oyyos asow ad od tanan ka-ay to ampow't ingod. ⁷Noko-iling a to minuvu no id lonug to lumba to kodlungkossu, no noko-inguma ron diyot kotompusan. Id noonokkalan ku mandad tid puung iddos langun no id sanna to Monama koddi, woy waa a mid suwoy to mooggot no kopomakoy. ⁸Woy ko-ungkay, id panoy koddi tod Longaggon iddos ganti, no idda en so kuruna to kotoongngan no id boggoy rin diyot timpu nod hukuman din kos langun no minuvu, woy dos kandin no kodhukum, motallong. Konna ra siyak kos od pokotanggap to ganti, ko konna, idda mandad so langun nod aangat to kodlivod din.

Dos Ponaannon ni Pablo ki Timoteo

⁹Noonokkaliyu no go-os ka od pok-undini. ¹⁰Oyyos si Demas, id tonanan ad nikandin, su iyon din id dokollan to ginawa, iddos kahaan ka-ay to ampow't ingod, woy mid undiyon don sikandin to Tesalonica. Na moka-atag ki Cresente, id undiyon sikandin to Galacia, woy si Tito, diyon mandad to Dalmacia. ¹¹Iyon ku robbo duma ka-ay, si Lucas. Otid undini ka, tuuyow vo si Marcos, su oray sikandin nod pokotavang to pinuungan ku. ¹²Na moka-atag ki Tiquico, id po-undiyon ku sikandin to Efeso. ¹³Init kod-undini ru, piyoddow iddos umpak ku no mowwet so bollad no id tuwos ku riyon to baoy ni Carpo no riyot bonuwa to Troas. Piyoddow mandad iddos mgo libru, labbi ron en iddos id luun no mgo sulat ku.

¹⁴Na si Alejandro no tohodsayab, oray'n morat kos id puungan din koddi. Piru iddos Monama ron kos od kotoig taddot nopusungan din. ¹⁵Bantoy ka, su oray sikandin nod supak to keton nonaw. ¹⁶Iddot unnon timpu no id intud-inturan a riyot hukumanan, waad en ahad sokkad nid lohinat to kodtavang koddi, ko konna, langun dan, mid tanan koddi. Muopa no dii sikandan od sukutan to Monama. ¹⁷Piru ahad iling tadda, waa a en tonani tod Longaggon woy id boggayan a nikandin to konokkaan, su amoy id pokoponudtuu ku iddos Moppiyon Dinoggan diyot langun no konna mgo Judio. Id polegguang a nikandin pomon diyot bollad to mgo minuvu nod imatoy nanoy koddi. ¹⁸Woy nosorollan ku nod tovangan a en tod Longaggon pomon diyot ahad ondan no kororattan, woy od piyoddon a nikandin diyot datas to langit no riyon en iddos

kodhari rin. Od doongon sikandin to waad tomanon. Oyya, od kotuman en ini.

Kodpongumusta

¹⁹Na, od pongumusta a ki Priscila woy ki Aquila^d woy riyon mandaad to pomilya ni Onesiforo. ²⁰Si Erasto, id polintotuwos diyot Corinto, woy moka-atag ki Trofimo, id tuwos ku sikandin diyot Mileto su novohokan.

²¹Noonokkaliyu no od poko-undini ka, to dii pa od inguma kos timmohonnow. Na id pongumusta kikow onsi Eubulo, ahad si Pudente, si Lino, si Claudia woy dos langun no suwod ta riyot kopomakoy.

²²Muopa no inaayun od duma kikow iddos od Longaggon, woy od kotanggap du kos kopyiannoy to Monama.

Na, ka-ay ra en taman.

^d **4:19** Ini si Priscila woy si Aquila, toosawa sikandan. Dos mama, si Aquila woy dos ba-ay, si Priscila. Od kovasa ini riyot Pinuungan 18:2, 18-19, 26.